

Kainuun maahanmuuttotyön linjaukset 2012–2015

Kainuun maahanmuuttotyön linjaukset toteutettiin osana Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen

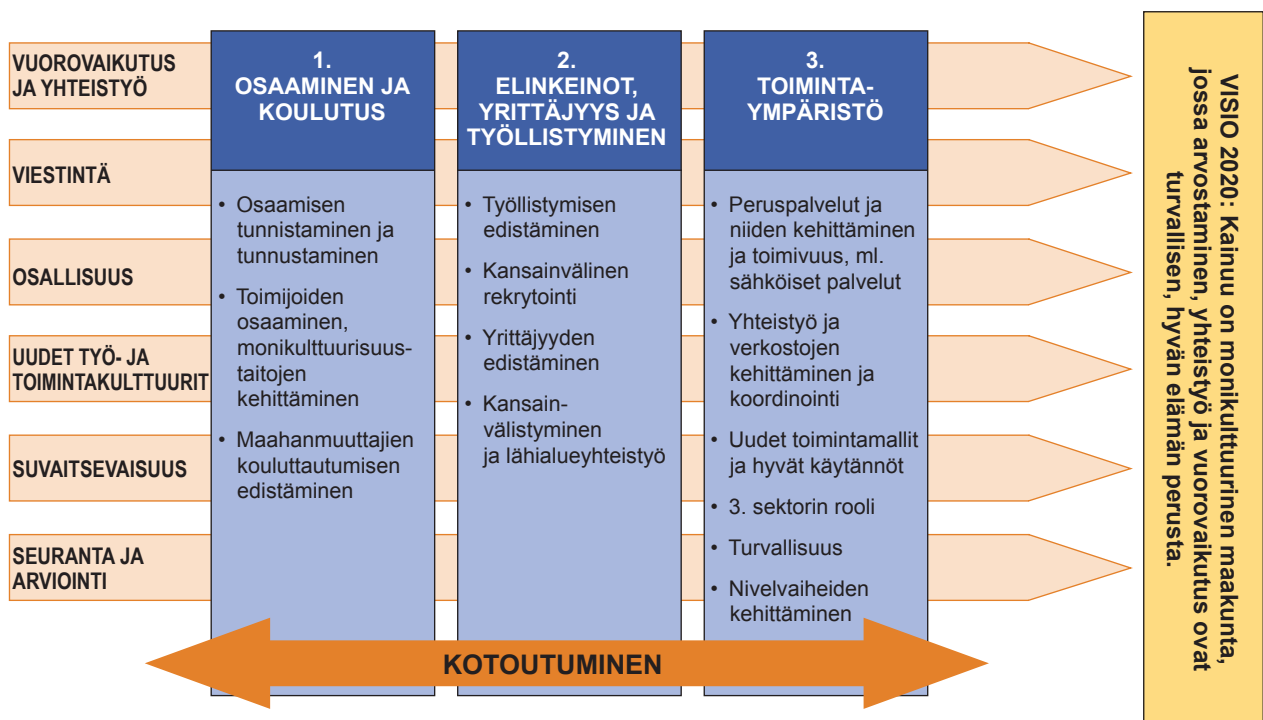
(ELY-keskus) hallinnoimaa Kansainvälinen työvoima -projektia. Projektia rahoittaa Euroopan sosiaalirahasto.

VISIO 2020: Kainuu on monikulttuurinen maakunta, jossa arvostaminen, yhteistyö ja vuorovaikutus ovat turvallisen, hyvän elämän perusta.

Maahanmuuttotyön linjausten lähtökohtana on kokonaisvaltainen näkemys maahanmuuttoon ja maahanmuuttotyön kehittämiseen. Maahanmuuttotoimijoiden yhteisenä tavoitteena ja linjausten keskeisenä ajatuksena on, että maahanmuutto nähdään osana positiivista väestökehitystä Kainuussa. Linjauksia laatiin työryhmän tavoitteena on ollut tehdä maahanmuuttotyön strategiset linjaukset kainuulaisista lähtökohdista, kainuulaiseen maahanmuuttotyöhön sopiviksi. Linjausten tarkoituksena on toimia

pohjana kaikelle maahanmuuttotyölle Kainuussa; ne ovat kainuulaisten maahanmuuttotoimijoiden yhteinen näkemys siitä, mihin suuntaan maahanmuuttotyötä Kainuussa tulisi viedä.

Kotoutuminen on nostettu kaiken toiminnan keskeisimmäksi tavoitteeksi. Kotoutuminen rakentuu kaikkien kolmen toimintalinjan toiminnoista. Kainuun alueen maahanmuuttotyö on kokonaisuus, jota eri toimijat toteuttavat.

1. Osaaminen ja koulutus

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- **Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen:** Oetaan osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen huomioon maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelmaa laadittaessa. Hyödynnetään osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa aktiivisesti apuna näyttökokeita, pätevyyskoulutuksia sekä tutkintojen rinnastamisprosessia. Tuetaan oppimista kaikissa ikäluokissa.
- **Toimijoiden osaaminen ja monikulttuurisuustaitojen kehittäminen:** Järjestetään koulutusta eri toimijoille ja yrittäjille. Kehitetään aktiivista vuoropuhelua eri toimijoiden välillä sekä ylläpidetään aktiivista kodin ja koulun yhteistyötä. Tarjotaan maahanmuuttajille luonnollisia mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja kainuulaisen yhteiskunnan kehittämiseen.
- **Maahanmuuttajien kouluttautumisen edistäminen:** Järjestetään ja tarjotaan käytännönläheistä kielenopeutusta sekä työssäkäyville että työelämän ulkopuolella oleville henkilöille sekä kotoutumiskoulutuksena että omaehtoisina opintoina kotoutumisen aikana. Suomen kielen taito on avainasemassa maahanmuuttajan oman elämän hallinnassa. Järjestetään työelämälähtöistä kotoutumiskoulutusta sekä työvoimapolitiittista koulutusta. Hyödynnetään yritysten mahdollisuus kansainvälistymiseen opiskelijavoimin; toiminta muuttaa asenteita sekä edistää opiskelijoiden työllistymistä ja integroitumista alueelle. Annetaan tukea opintopolun suunnittelemisessa mahdollistamalla oppilaitosten, koulutusorganisaatioiden ja työhallinnon yhteistyö.

Keskeiset toimijat: Kainuun ELY-keskus, TE-toimistot¹, Oulun yliopiston Kainuun yksiköt, Kajaanin ammattikorkeakoulu, AIKOPA, kaupungit ja kunnat, Monika² ja Kainuun maakunta -kuntayhtymän³ koulutustoimiala.

2. Elinkeinot, yrittäjyys ja työllistyminen

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- **Työllistymisen edistäminen:** Tavoitteena on työikäisten työllistyminen. Tuetaan työllistymismahdollisuuksia laaja-alaisesti. Rakennetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tavoitteelliset ja tehokkaat kouluttautumisen ja työllistymispolut. Tehdään asennevaikuttamistyötä yrittäjien ja työnantajien kanssa Kainuussa asuvien maahanmuuttajien työllistymisen edistämiseksi.
- **Kansainvälinen rekrytointi:** Lisätään EURES-palveluiden tunnettuutta ja hyödynnetään palveluita aktiivisesti kansainvälisessä rekrytoinnissa. Järjestetään kansainvälisen rekrytoinnin koulutuksia työnantajille ja asiantuntijoille. Ollaan aktiivisesti mukana myös EU-alueen ulkopuolelle kohdistuvissa valtakunnallisissa työvoiman rekrytointihankkeissa. Hyödynnetään henkilöstöpalveluyritysten osaamista osana kansainvälistä rekrytointiprosessia. Ulotetaan kotoutumispalvelut koskemaan myös työperäisiä maahanmuuttajia.
- **Yrittäjyyden edistäminen:** Tavoitteena on tunnistaa maahanmuuttajissa potentiaaliset yrittäjät. Yrittäjyyskasvatusta ja -koulutusta sekä yrittäjyyteen valmistavaa koulutusta lisätään. Lisätään Yritys-Suomen tarjoamia yrityksen kasvuun ja kehitykseen liittyvien palveluiden tunnettuutta.
- **Kansainvälistyminen ja lähialueyhteistyö:** Tuetaan yritysten kansainvälistymistä. Hyödynnetään kansainvälistymisen mahdollisuudet Suomessa jo olevien ulkomaalaisten työllistymisen kautta. Kehitetään yrittäjyysteistyötä Venäjän kanssa. Hyödynnetään ja edistetään opiskelijoiden ja työvoiman liikkuvuutta.

Keskeiset toimijat: Kainuun maakunta -kuntayhtymä, Yritys-Suomi Kainuu, Kainuun elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, TE-toimistot, kaupungit ja kunnat, Kainuun ETU, Kainuun Yrittäjät ja EURES-palvelut.

¹ Kainuun TE-toimisto 1.1.2013 alkaen.

² Kainuun monikulttuurinen toimintakeskus Monika.

³ Kainuun maakunta -kuntayhtymän toiminta perustuu vuosiksi 2005–2012 säädettyyn Kainuun hallintokokeilulakiin (laki 343/2003). Ennen kokeilulain päättymistä on käynnistynyt valmistelutyö, jonka aikana selvitetään Kainuun palvelujen tuottamistapa hallintokokeilun jälkeen vuodesta 2013 alkaen. Vuoden 2012 alussa käynnistettiin Kainuun palvelumallin 2013 valmistelu ilman hallintokokeilua. Kuntajohtajien kokouksessa 8.2.2012 palveluiden toteuttamistavaksi päätettiin valita kahden uuden kuntayhtymän perustaminen: laaja sote ja Kainuun liitto. Soteen sisältyvät perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, sosiaalitoimi lasten päivähoitoa lukuun ottamatta, erityishuolto sekä ympäristöterveydenhuolto sisältäen eläinlääkintähuollon. Tavoitteena on perussopimusten hyväksyminen kuntien valtuustoissa kesäkuussa 2012.

Ohjaaja Leena Jurvelin neuvoo Lauretta Nze:ta suomen kielen tehtävässä. Annaliisa Nze voi olla tulevaisuudessa orkesterinjohtaja.

3. Toimintaympäristö

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- **Peruspalvelut:** Tavoitteena on peruspalveluiden ja sähköisten palveluiden kehittäminen ja toimivuuden lisääminen. Ensisijaisena tarpeena on palveluissa kuulluksi ja ymmärretyksi tuleminen. Tätä tuetaan tulkkaukspalveluilla sekä omankielisellä ja selkokielisellä materiaalilla. Peruspalveluita järjestettäessä on otettava huomioon pakolaistaustaisten henkilöiden mahdolliset traumatsoivien kokemusten ja kriisien aiheuttamat terveysongelmat. Palveluja on oltava saatavilla myös vajaakuntoisille ja syrjäytymisvaarassa oleville henkilöille.
- **Yhteistyö ja verkostot:** Ensisijaisena tarpeena on yhteistyön ja verkostojen kehittäminen ja koordinointi. Sovitaan yhteiset toimintamallit ja vastualueet, joiden mukaan maahanmuuttotyötä Kainuussa toteutetaan.
- **Kolmannen sektorin rooli:** Hyödynnetään ja tuetaan aktiivisesti kansalaisyhteiskuntatoimintaa. Keskeistä on tunnistaa kolmannen sektorin osaaminen ja mahdollisuudet toimintaympäristön ja maahanmuuttotyön kehittämisessä. Tuetaan etnisten järjestöjen ja maahanmuuttajayhteisöjen toimintaa.
- **Turvallisuus:** Tavoitteena on turvallisuuden tunne sekä kantaväestössä että maahanmuuttajien keskuudessa. Lisätään asiantietoa, tehdään laajasti asennekasvatus-

työtä ja lisätään asiallista tietoutta sekä kantaväestölle että maahanmuuttajille. Hyödynnetään yhdyskuntatyötä elinympäristöön vaikuttamisessa ja hyväksytään erilaiset kodit.

- **Nivelvaiheiden kehittäminen:** Kiinnitetään erityistä huomiota nivelvaiheisiin, jotta kotoutumisprosessi jatkuu sujuvasti eri toimintoihin siirryttäessä. Ylläpidetään aktiivista keskusteluyhteyttä eri toimijoiden välillä, jotta syrjäytymistä ja toimintojen ulkopuolelle jäämistä voidaan ehkäistä.

Keskeiset toimijat: Kainuun ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, TE-toimistot, poliisi, pelastuslaitos, maahanmuuttajajärjestöt ja muut kolmannen sektorin toimijat, seurakunnat ja uskonnolliset järjestöt, asuntotoimistot ja vuokranantajat, Kela, kunnat ja Kainuun maakunta -kuntayhtymä.

Kainuun maahanmuuttotyön linjaukset -asiakirja on kokonaisuutenaan saatavana sähköisessä muodossa osoitteessa: www.doria.fi/ely-keskus

Kansainvälinen työvoima -projekti (ESR)

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 Ellinoora Neitola, projektipäällikkö
ellinoora.neitola@ely-keskus.fi
 p. 0295 023 645
www.ely-keskus.fi/kainuu

NÄKYMIÄ | LOKAKUU | 2012
KAINUUN MAAHANMUUTTOTYÖN LINJAUKSET 2012–2015

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lokakuu 2012 | Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri / Kansainvälinen työvoima-projekti

Taitto: Anne Räisänen/Kopijyvä Oy | Kuva: Ville Kinnunen | Paino: Kopijyvä Oy, Kuopio

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto